

Kayak Alanlar?n?n Güvenli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kayak Alanlar?n?n Güvenli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24500>

Özet

Kayak Alanlar?n?n Güvenli?i Ölçe?i (KAGÖ), kayak tesislerinin ve alanlar?n?n sundu?u güvenlik düzeyini sistematik olarak de?erlendirmek amacıyla 2011 y?l?nda geli?tirilmif? özgün bir ölçme arac?d?r. Ölçek, özellikle Türkiye'deki kayak merkezleri yönetimi ve operasyonlar? ba?lam?nda, kullan?c?lar?n güvenlik alg?lar?n? ve memnuniyetlerini ölçmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, Palandöken Kayak Merkezi uygulamas? üzerinden doktora tezi kapsam?nda gerçekleştirilmi?tir. KAGÖ, dört alt boyuttan ve toplam 23 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert Ölçe?i format?nda yan?tlanmaktadır.

Ölçe?in psikometrik özellikleri, 227 kat?l?mc? üzerinde yap?lan analizlerle desteklenmi?tir. Yap?lan aç?mlay?c? faktör analizleri, ölçe?in toplam varyans?n %73'ünü aç?klayan sa?lam bir dört faktörlü yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir. ?ç tutarlı?k güvenilirlik katsay?lar? (Cronbach Alpha) ise 0,72 ile 0,85 aras?nda de?i?erek yüksek düzeyde güvenilirli?i i?aret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Kayak Alanlar?n?n Güvenli?i Ölçe?i, KAGÖ, Kayak, Spor Güvenli?i, Tesis Yönetimi, Palandöken, Güvenlik Alg?s?, Güvenlik Standartlar?.

Yazarlar

Orcan M?zrak.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, kayak alanlar?nda sunulan hizmetlerin, fiziksel altyap?n?n ve operasyonel süreçlerin güvenlik düzeyini, bu hizmetleri kullanan ziyaretçilerin bak?? aç?s?yla bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Bu ölçek, tesis yöneticilerine ve ilgili kurumlara, güvenlik aç?klar?n? objektif olarak belirleme, risk yönetimi stratejileri olu?turma ve hizmet kalitesini art?rma konusunda somut ve güvenilir veriler sunmay? amaçlamaktadır.

KAGÖ, güvenlik kavram?n? dört temel bile?en alt?nda inceleyerek, her bir alan?n ayr? ayr? de?erlendirilmesine imkan tan?r. Bu sayede, güvenlik iyile?tirmelerinin hangi alt alana (örne?in, pist bak?m? veya personel e?itimi) odaklanmas? gerekti?i konusunda net bir yol haritas? çizilebilir.

Yap?

Kayak Alanlar?n?n Güvenli?i Ölçe?i, kayak merkezlerindeki bütüncül güvenlik alg?s?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, sadece çevresel veya altyap?sal tehlikeleri de?il, ayn? zamanda operasyonel süreçlerin (personel yeterlili?i, ilk yardım hizmetleri) ve mekanik

donan?mlar?n güvenli kullan?m?n?n da kullan?c?lar taraf?ndan nas?l alg?land???n? kapsar. Ölçek, toplam 4 alt boyutta 23 madde ile bu karma??k güvenlik yap?s?n? detayland?rmaktadır:

Kayak Merkezi Genel Güvenli?i (Genel altyap? ve uygunluk).

Pist Güvenli?i ve Bak?m? (Kar kalitesi, araç çal??malar? ve i?aretlemeler).

Personel Yeterlili?i (?lk yard?m ve kurtarma ekiplerinin varl???).

Mekanik Tesisat Güvenli?i (Teleferik, telesiyej gibi mekanik sistemlerin güvenli?i).

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, bir doktora tezi kapsam?nda toplanan veriler üzerinden aç?mlay?c? Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis - EFA) yöntemleri kullan?larak titizlikle test edilmi?tir. Analiz sonuçlar?, KAGÖ ölçe?i için teorik beklentilerle uyumlu, güçlü bir 4 faktörlü yap?y? desteklemektedir.

EFA sonuçlar?na göre, 4 faktörlü yap?, toplam varyans?n %73'ünü aç?klamaktadır. Bu yüksek aç?klanan varyans oran?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Faktör yükü kabul e?i?i 0,40 olarak belirlenmi? olup, ölçekte yer alan maddelerin faktör yükleri 0,467 ile 0,827 aras?nda de?i?mektedir. Bu yük de?erleri, maddelerin ilgili alt boyutlar?na güçlü bir ?ekilde ba?l? oldu?unu ve yap?s?sal geçerli?in tatmin edici düzeyde oldu?unu teyit etmektedir.

Güvenirlik

Kayak Alanlar?n?n Güvenli?i Ölçe?i'nin içsel tutarlıl???, sosyal bilimler alan?nda s?kl?kla kullan?lan ve önerilen bir yöntem olan Cronbach Alpha katsay?s? ile s?nanm??tır. Bu analiz, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü belirlemektedir.

"Kayak Alanlar? Güvenli?i Ölçe?i"nde yer alan 4 alt boyut için hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarlıl?k katsay?lar?, ölçe?in geneli için yüksek düzeyde güvenilirlik sunmaktadır. Katsay?lar 0,72 (Pistler alt boyutu) ile 0,85 (Mekanik Tesisler alt boyutu) aras?nda de?i?mektedir. Bu de?erler, tüm alt boyutlar?n kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle 0,70) üzerinde oldu?unu ve ölçe?in farklı uygulamalarda kararlı ve güvenilir ölçümler sa?layaca??n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Kayak Alanlar?n?n Güvenli?i Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas?nda, Palandöken Kayak Merkezi'nden elde edilen 227 kat?l?mc? verisi kullan?larak aç?mlay?c? Faktör Analizi (EFA) gerçekleştirilmi?tir. Analizler sonucunda ölçek, toplam varyans?n %73'ünü aç?klayan 4 temel

faktör alt?nda toplanm??t?r. Bu faktörler, kayak alan? güvenli?inin farkl? operasyonel ve fiziksel yönlerini temsil etmektedir.

Faktör yükleri 0,467 ile 0,827 aras?nda de?i?en 23 madde, a?a??daki dört alt boyutu olu?turmu?tur:

Kayak Merkezi Genel Güvenli?i: (7 madde) Kayak alan?n?n genel düzeni, pist uygunlu?u ve yönetimsel tedbirleri içerir.

Pistler: (4 madde) Pistlerin bak?m?, kar üstü araçlar?n çal??mas? ve pist i?aretlemelerinin yeterlili?ini de?erlendirir.

Personel: (6 madde) ?lk yard?m görevlilerinin varl???, kurtarma ekiplerinin yeterlili?i ve personelin genel bilgilendirme yetkinli?ini ölçer.

Mekanik Tesisler: (6 madde) Telesiyej ve teleferik gibi mekanik tesisatlar?n güvenli?i, bini?/ini? platformlar?ndaki koruyucu a?lar?n yeterlili?i gibi konular? kapsar.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir ölçek çal??mas?).

Format: 4 alt boyut ve 23 madde.

Mevcut Dil: Türkçe.

Hedef Kitle: Kayak merkezlerini kullanan ziyaretçiler, kayak ve snowboard sporcular?.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??malar?, Palandöken Kayak Merkezi'nden toplanan 227 kat?l?mc? üzerinde gerçekte?irilmis?tir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r. Derecelendirme ?u ?ekildedir: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum - 5=Tamamen Kat?l?yorum. Yüksek puanlar, ilgili güvenlik alan?ndaki alg?lanan memnuniyetin ve güvenli?in yüksek oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Kayak Güvenli?i, Güvenilirlik, Geçerlik, Mekanik Tesisler, Pist Yönetimi, Cronbach Alpha, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: orcan@atauni.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Tez çal??mas? ba?lam?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2011 y?I?nda Orcan M?zrak taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmis?tir. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için yazar Orcan M?zrak ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Tez çal??mas?n?n tam metnine ve detayl? metodolojiye YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir.

Tez metnine eri?im için ba?lant?: tez.yok.gov.tr

Önemli Not: Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: kayak-alanlarinin-guvenligi-olcegi-toad.pdf

Kayak Alanlar?n?n Güvenli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal çal??man?n birer örne?i olarak sunulmu? olup, orijinal dillerinde muhafaza edilmi?tir.

Kayak Merkezi (7 madde): Her Seviyeye Uygun Pist Vard?r

Pistler (4 madde): Kar Üstü Araçlar?n Çal??malar? ve Pist Bak?mlar? Yeterlidir

Personel (6 madde): ?lk Yard?m Görevlisi Vard?r

Mekanik Tesisler (6 madde): Bini? ve ?ni? Platformlar?nda Alt Koruma A?lar? Yeterlidir